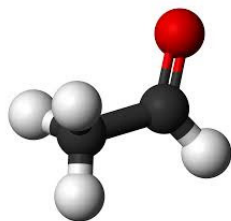

FUNKCIONALNE SKUPINE
KISI KOVIH ORGANSKI H
SPOJIN

Pri različnih reakcijah alkoholov nastajajo zelo pomembne ORGANSKE KISIKOVE spojine, ki jih prepoznamo po njihovih FUNKCIONALNIH SKUPINAH

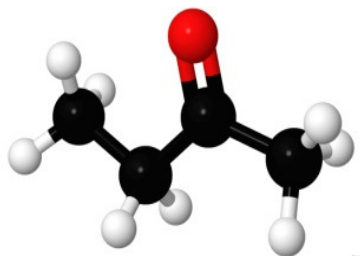
ALDEHIDI

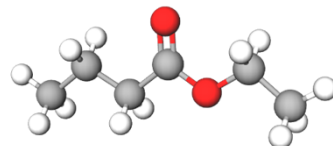
KARBOKSILNE KISLINE

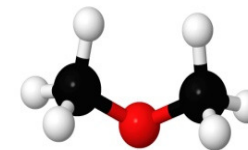
KETONI

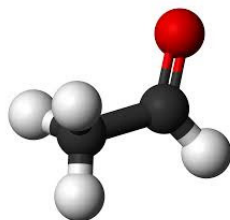
ESTRI

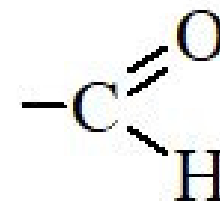
ETRI

ALDEHID

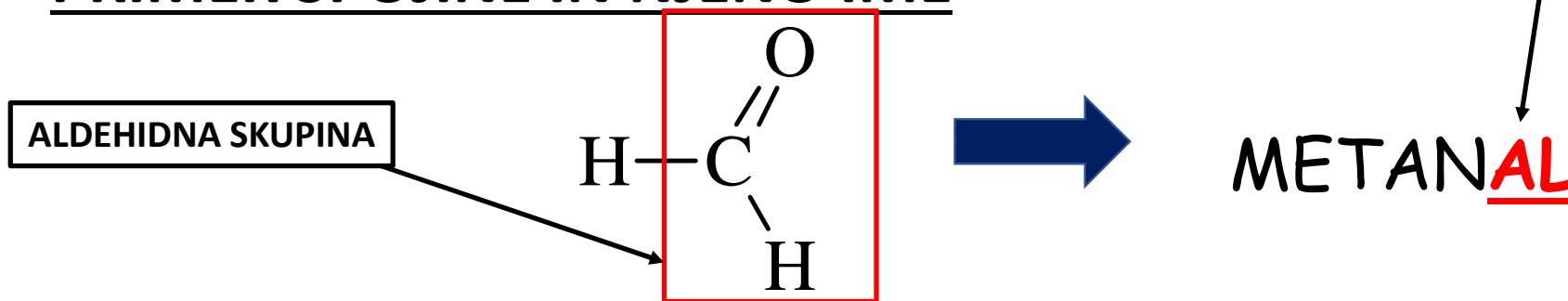

- FUNKCIONALNA SKUPINA : - CHO ;
- **aldehidna skupina**

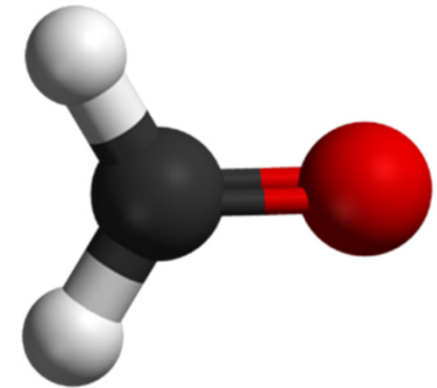

- KONČNICA PRI POIMENOVANJU: - **al**

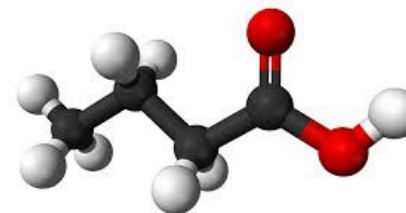
- PRIMER SPOJINE IN NJENO IME

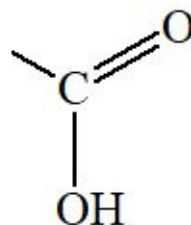
- Aldehidi imajo prijeten vonj (po cimetu, mandlju, marcipanu,...)
- Metanal (struktura na prejšnjem slajdu) je pomemben aldehyd. Je plin z ostrim vonjem, njegova vodna raztopina se imenuje FORMALIN - dezinfekcijsko sredstvo in snov namenjena shranjevanju bioloških preparatov.

KARBOKSILNA KISLINA

- FUNKCIONALNA SKUPINA :
- **karboksilna skupina**

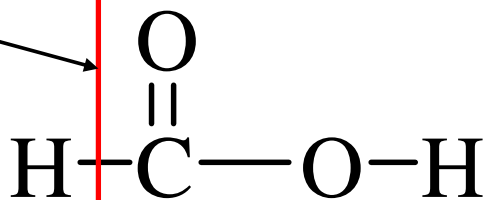

; - COOH

- KONČNICA PRI POIMENOVANJU: **- ojska kislina**

- PRIMER SPOJINE IN NJENO IME

KARBOKSILNA SKUPINA

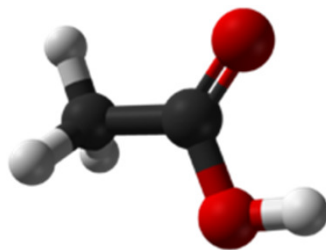

METANO**OJSKA KISLINA**

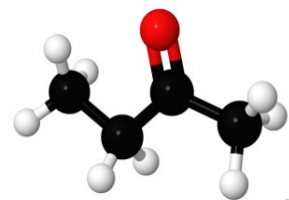
Končnica značilna za
KARBOKSILNE KISLINE

- Najdemo jih v obliki tekočin npr: METANOJSKA (mravljična) kislina, ETANOJSKA (ocetna) kislina, PROPANOJSKA kislina, BUTANOJSKA kislina
- Karboksilne kisline z daljšo -CH verigo so večinoma v trdnem agregatnem stanju (kristalčki)
- Karboksilne kisline najdemo tudi v naravi: CITRONSKA, JABOLČNA, VINSKA kislina
- **Najbolj znana je OCETNA (etanojska) KISLINA, ki jo najdemo v KISU**

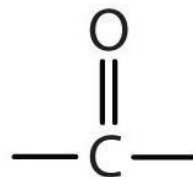
KETON

- FUNKCIONALNA SKUPINA :

- ketonska skupina

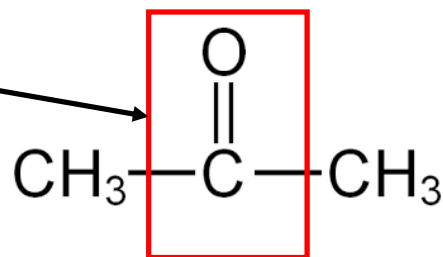
;

- KONČNICA PRI POIMENOVANJU: **-on**

- PRIMER SPOJINE IN NJENO IME:

KETONSKA SKUPINA

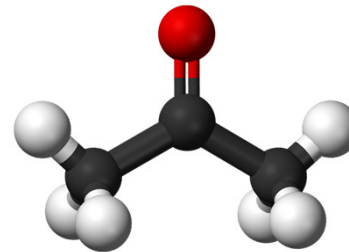

PROPAN**ON**

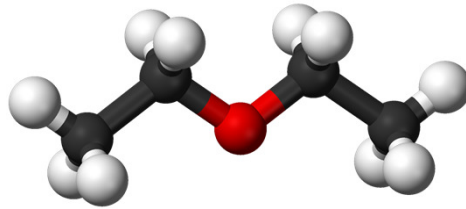
Končnica značilna za
KETONE

- So vnetljivi
- Po navadi zelo hlapni
- Pogosto imajo močan intenziven vonj
- Pogosto so zelo dobra topila
- Najbolj znan je **ACETON**, ki je univerzalno topilo, saj topi POLARNE in NEPOLARNE snovi

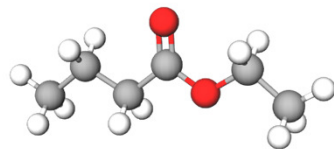

- Najbolj znan je **DIETIL ETER**, nekoč se je uporabljal kot narkotik

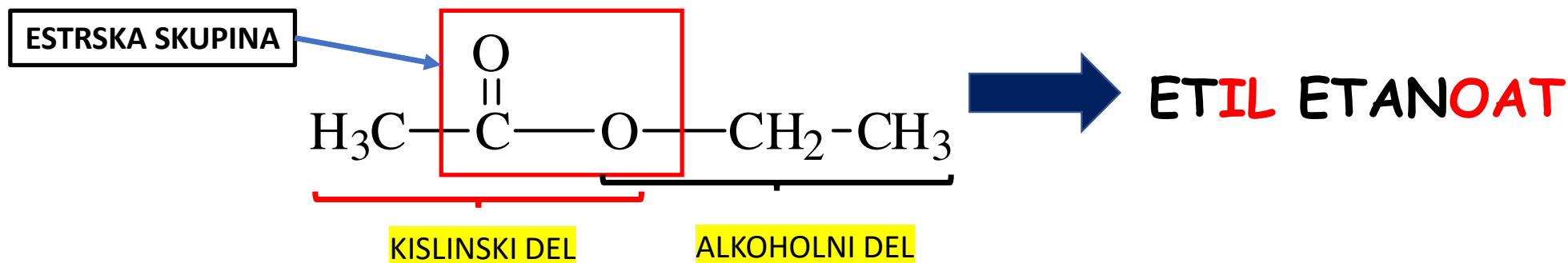

- Danes se ETER uporablja za razkuževanje kože pred odvzemom krvi, saj ubije mikroorganizme.

ESTER

- FUNKCIONALNA SKUPINA : $\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ -\text{C}-\text{O}- \end{array}$; - COO -
- **estrška skupina**
- KONČNICA PRI POIMENOVANJU: **alkoholni del – il**
kislinski del – oat
- PRIMER SPOJINE IN NJENO IME:

- V naravi najdemo veliko ESTROV ponavadi so to **dišave v sadju** (ananas, banana, jagoda), maščobe in voski
- Pogosto se različni hrani dodajajo ESTRI kot **umetna ali naravna aroma** (žvečilni gumi, vode z okusom, bomboni)